

Sygn. akt IV CZ 118/11

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa K. P.

przeciwko S. J.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 stycznia 2012 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie zawarte w punkcie drugim wyroku

Sądu Okręgowego

z dnia 29 czerwca 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powódki na rzecz pozwanej
kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2011 r., Sąd Okręgowy w pkt I. oddalił apelację powódki K. P. od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 22 lutego 2011 r., oddalającego powództwo przeciwko pozwanej S. J. o zapłatę kwoty 24.100 zł wraz z bliżej określonymi odsetkami, a w pkt II. zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach Sąd Okręgowy przyjął art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Powódka wniosła zażalenie na zawarte w tym wyroku postanowienie dotyczące kosztów postępowania odwoławczego, w którym zarzuciła naruszenie art. 102 k.p.c. polegające na jego bezzasadnym niezastosowaniu w sytuacji, gdy w świetle zgromadzonego materiału dowodowego oraz prawidłowej oceny jej sytuacji finansowej i rodzinnej uzasadnione było nieobciążanie jej kosztami postępowania apelacyjnego. Podniosła, że wytoczyła powództwo w uzasadnionym przekonaniu, iż jej roszczenie zasługuje na ochronę prawną i pomimo negatywnego rozstrzygnięcia poszukiwała ochrony prawnej przed sądem drugiej instancji. Z uwagi na obciążenie jej kosztami procesu za pierwszą instancję w wysokości 4.400 zł, obciążenie jej również kosztami postępowania apelacyjnego w kwocie 1.200 zł uznać należy za nadmierne, biorąc pod uwagę dane wynikające ze złożonego przez nią oświadczenia majątkowego. Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy w powyższym zakresie Sądowi Okręgowemu, ewentualnie o jego zmianę i nieobciążanie jej kosztami postępowania apelacyjnego, oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od powódki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 102 k.p.c., który na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym i modyfikuje wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. regułę odpowiedzialności

za koszty procesu stosownie do wyniku sprawy, w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tego sądu zależy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Zakwalifikowanie przypadku jako "szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniach z dnia 19 października 2011, II CZ 68/11, nie publ.; z dnia 1 grudnia 2010, I CZ 142/10, nie publ. z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07, nie publ. oraz.). W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie sytuacja taka nie występuje. Sytuacja majątkowa powódki nie stanowi okoliczności wyłącznie decydującej o zwolnieniu jej od kosztów procesu w pełnym zakresie. O ile uzasadniać mogła zwolnienie powódki od opłaty od apelacji (postanowienie k. 259), co łączy się z zagwarantowaniem jej konstytucyjnego prawa do sądu, to w przypadku kontynuowania przegranego w pierwszej instancji procesu powinna ona liczyć się z obowiązkiem pokrycia kosztów obrony strony przeciwnej. Ten słuszny pogląd prezentowany był wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (tak m.in. w postanowieniach: z dnia 25 sierpnia 2011 r., II CZ 51/11, nie publ.; z dnia 13 lipca 2011 r., III CZ 32/11, nie publ.; z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając w myśl art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 i § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).